

انتقال پایتخت اسرائیل

امیرفیض - حقوقدان

تصمیم اخیر آقای ترامپ مبنی بر انتقال پایتخت اسرائیل از تل آویو به بیت المقدس از نظر حقوقی تصمیم بیسابقه و عجیبی است که دشوار است بتوان به آن اظهار نظر قاطع کرد، چرا که در حقوق بین الملل تا کنون چنین سابقه ای دیده نمیشود که رئیس جمهور کشوری حق داشته باشد و یا با سوء استفاده از قدرت سیاسی و حکومتی خود پایتخت کشور دیگری را تغییر دهد و یا نسبت به چنین امری دخالت کند.

در سال ۱۹۸۰ دولت اسرائیل بر اساس مرزهای که دولت اسرائیل در سال ۱۹۴۷ برای اورشلیم تشخیص داده بود، اورشلیم (بیت المقدس) را بعنوان پایتخت اسرائیل شناخت ولی بلافاصله شورای امنیت سازمان ملل عمل اسرائیل را تقبیح و محکوم کرد، و تاکید کرد که اقدامات اسرائیل خلاف حقوق بین الملل است و برسمیت شناخته نمیشود.

بنابراین؛ اینکه اسرائیل و یا آقای ترامپ مدعی هستند که شناسایی بیت المقدس بعنوان پایتخت اسرائیل یک تصمیم یکطرفه آمریکا نیست و قبلاً در مجلس اسرائیل تصویب و بصورت اصل حقوقی

درآمده وارد نیست زیرا همانطور که ملاحظه کردید تصمیم مجلس اسرائیل با مخالفت شورای امنیت مواجهه همین دولت آمریکا به قطعنامه ۴۷۸ شورای امنیت که عمل اسرائیل را محکوم کرده است رای موافق داده است.

سازمان ملل و شورای امنیت آن هیچگاه اقدامات تجاوزکارانه اسرائیل رابه حد شرقی بیت المقدس نتانید نکرده است، و همواره درموضع مخالفت با هرگونه تغییرحقوقی ویا جمعیتی ویا ساختمانی درشرق بیت المقدس مخالفت کرده است.

درقطعنامه شماره ۲۲۳۴ شورای امنیت با تاکید برقطعنامه ۴۷۸ و همه قطعنامه های متعاقب آن کلیه اقدامات شهرک سازی و نقل و انتقال جمعیت و مصادره اموال اقدامات و تصرفات اسرائیل را در منطقه شرقی بیت المقدس محکوم و بی اعتبار ساخت و **اتفاقا دولت آمریکا هم به این قطعنامه رای موافق داد و درقطعنامه های مزبور حل مسئله بیت المقدس را به مذاکرات صلح وابسته کرده است.**

تصمیم امریکا

از آنجا که تصمیم آقای ترامپ به شناسایی بیت المقدس بعنوان پایتخت اسرائیل و انتقال پایتخت آمریکا از تل آویو به بیت المقدس تصمیمی است برخلاف قطعنامه های شورای امنیت لذا آمریکا نمیتواند خودسرانه وبدون اجازه شورای امنیت به چنین اقدامی مبادرت کند.

اثرات تصمیم آمریکا

اثرات تصمیم آمریکا متوقف برانتقال سفارت آمریکا از تل آویو به بیت المقدس نیست که سخنگوی کاخ سفید درجهت آرام کردن کشورهای اسلامی مدعی میشود که انتقال سفارت سالها طول میکشد و ممکن است با مخالفت رئیس جمهوری بعدی مواجه شود.

دستاورد موافقت با انتقال پایتخت به بیت المقدس یعنی همان تصمیمی که مجلس اسرائیل درسال ۱۹۸۰ اتخاذ کرد وبا مخالفت شورای امنیت مواجه گردید با اقدام آمریکا به شناسایی بیت المقدس به عنوان پایتخت سبب میشود که تمام ساخت و سازهای غیرقانونی ومورد اعتراض سازمان ملل و جوامع اسلامی و کشورهای اروپایی رسمیت سیاسی (نه حقوقی) پیدا کند. اسرائیل بدنبال این دستاورد است نه ایجاد سفارت آمریکا دربیت المقدس؛ عقیده دارم که موضوع انتقال سفارت ازاین جهت مطرح شده است که فصل شناسایی بیت المقدس بعنوان پایتخت اسرائیل زیاد درچشم و فکر قرار نگیرد.

اعتراض ضعیف کشورهای اسلامی

اعتراض کشورهای عربستان ومصر و اردن وترکیه براین پایه است که چنین اقدامی سبب نارامی منطقه خواهد شد واسرائیل هم درپاسخ گفته است مابرای برخورد با هرنا آرامی آماده ایم.

درهیچیک ازاعتراضات کشورهای اسلامی ملاحظه نشد که اقدام آمریکا واسرائیل را خلاف قطعنامه های شورای امنیت اعلام کرده باشند وبه راه حل های حقوق بین الملل متوسل گردند.

حقوق بین الملل پیش بینی کرده است که در صورتی که کشوری از قطعنامه های شورای امنیت سرپیچی کند تکلیف آن کشور متمرّد چیست.

امروز درخبرها آمده بود که خانم می نخست وزیرانگلستان گفته است که مسئله بیت المقدس باید براساس مذاکرات صلح حل شود یعنی همان تاکیددی که درقطعنامه های شورای امنیت آمده است.

تل آویو

از زمانی که اسرائیل برسمیت شناخته شده است، شهر تل آویو که بصورت مرکز تجاری معروف شده بود بعنوان پایتخت اسرائیل برگزیده شده است و به سنت تاریخی، همه کشورهایانی که با اسرائیل رابطه سیاسی دارند سفارتخانه های خودشان را در تل آویو پایتخت اسرائیل ساخته اند؛ معلوم نیست در حالیکه پایتخت اسرائیل به بیت المقدس انتقال یابد و سفارت آمریکا هم به آن شهر منتقل شود وضع و موقعیت سایر سفارتخانه ها چه خواهد شد، و اگر کشورهای دیگر هم بخواهند به اقدام آمریکا تاسی کنند این تحمیل سنگین به کشورهای چگونه میتوان توجیه کرد و چگونه میتوان در یک شهر کاملاً مذهبی و قدیمی بحث انگیز سفارت کشورهای دیگر را برقرار کرد.

